

ת"פ 13268/09/15 - נסים פינס, שמעון בלולו, ש.י.נ. גן רוה בע"מ, יאיר ביטון, נפתלי פרץ נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 13268-09-15 מדינת ישראל ואח' נ' פינס ואח'
בפני כבוד השופטת טלי חיימוביץ
תיק חיצוני: 10162/14
30/11/16

המבקשים

1. נסים פינס (נאשם 1) באמצעות ב"כ עו"ד עדי ברקאי 2.
שמעון בלולו (נאשם 2) 3. ש.י.נ. גן רוה בע"מ (נאשמת 4) ע"י
ב"כ עוה"ד תמיר סננס וערן ערבה 4. יאיר ביטון (נאשם 5) ע"י
ב"כ עוה"ד איתן פלד ואסף גולן 5. נפתלי פרץ (נאשם 8) ע"י
ב"כ עו"ד ניצה אורצקי

נגד

המשיבה

מדינת ישראל
באמצעות ב"כ עוה"ד עפרה קרמני ויונתן טל

החלטה בטענות מקדמיות

בקשת נאשמים 1, 2, 4, 5 ו-8, להורות על ביטול כתב האישום מכוח סעיפים 149(3), (4), (6) ו-(10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב - 1982 (להלן: "החסד"פ").

כתב האישום

כתב האישום המתוקן מחזיק שישה אישומים, ומייחס לנאשמים עבירות מרמה שונות, עבירות לפי חוק איסור הלבנת הון, עבירות מנהלים בתאגיד, עבירות מס ועבירות נוספות שאינן רלוונטיות לבקשה זו.

האישום הראשון

בתמצית, עוסק בקשר שנרקם בין נאשם 1 (להלן: "פינס"), נאשם 2 (להלן: "בלולו"), נאשם 5 (להלן: "ביטון"), יצחק אברג'יל (להלן: "אברג'יל"), המתואר בכתב האישום כראש ארגון פשיעה, ואחרים. מטרת הקשר היתה העברת כספים בתרמית על ידי ביטון, לאברג'יל ומקורביו, באמצעות חברות שבשליטתם.

במסגרת הקשר סוכם, כי נאשמת 6 (להלן: "ב.יאיר"), שהיא חברת בניה בשליטת ביטון, תמסור פרוייקטים של בניה לידי חברת בניה בשליטת אברג'יל, ובאמצעותה יוזרמו כספים שיתקבלו עבור הבנייה, לשימושם הפרטי של אברג'יל והקושרים.

לצורך מימוש הקשר, הוקמה נאשמת 4 (להלן: "גן רוה"), אשר הציגה עצמה במרמה כחברת בניה בעלת סיווג קבלני מסוג ג/2, למרות שלא היתה רשאית לשמש כקבלן בניין. גן רוה נחזתה כחברה של בלולו, אך בפועל היתה בשליטת

במהלך השנים 2007-2008, דאג ביטון כי ב.יאיר, באמצעות חברות בת שלה, תתקשר עם גן רווה בשני חוזים לבניית 86 יחידות דיור באילת, בתמורה לסך ₪ 41,650,000 (להלן: "הפרויקטים"), בידיעה שגן רווה אינה חברה קבלנית. ביטון עשה את כל הנדרש, כולל פעולות מול הבנק המלווה את הפרוייקט, כדי לערוב לביצוע העבודות, וגם העלים מדיקטוריון ב.יאיר את הידוע לו אודות גן רווה, כולל מעורבותו של אברג'יל.

גן רווה לא עמדה בתנאי החוזים, לא השלימה את הבניה, ומה שבנתה היה ברמה ירודה וסבל מליקויי בניה. היא גם לא עמדה בהתחייבויותיה הכספיות לספקים.

למרות זאת, גרם ביטון לב.יאיר ולחברות הבת שלה, לשלם לגן רווה את מלוא התמורה החוזית וסכומים נוספים, במנותק מקצב התקדמות הבניה, ולהשלים בעצמה חלק מהפרוייקט שגן רווה לא השלימה. לבסוף אף גרם ביטון לב.יאיר להסכים להפסקת החוזה עם גן רווה, ללא תביעות כלפי גן רווה. זאת עשה, באופן שקיבל על עצמו את בירור כלל המחלוקות הכספיות בין החברות, אישר תשלומים חריגים, לגן רווה, כולל פירעון חובות של גן רווה לקבלני המשנה שלה. הוא גם דרש מאורגנים של ב.יאיר שלא להתערב, כשאלה ניסו לברר אודות התנהלותו מול גן רווה.

סך הכל העבירה ב.יאיר לגן רווה כ-8,000,000 ₪ יותר מהתמורה החוזית, למרות שגן רווה לא השלימה את הבניה, ושילמה כ-13,000,000 ₪ נוספים, לכיסוי חובות של גן רווה לספקים ולהשלמת הבניה. כן פיצתה ב.יאיר, דיירים של הפרוייקטים, בגין הפרת התחייבויות גן רווה כלפיהם.

גן רווה מצידה, העבירה מיליוני ₪ לשימושם הפרטי של פינס, בלולו, אברג'יל, ולבני משפחה ומקורבים של אברג'יל, בדרכים שונות, המפורטות בכתב האישום.

האישום השני מייחס לפינס, בלולו ונאשמת 3 - חניטה פינס (להלן: "חניטה"), עבירות לפי פקודת פשיטת הרגל, על רקע הסתרת הכנסותיו של פינס כשותף בגן רווה, מכונס הנכסים הרשמי, בהיותו פושט רגל.

האישום השלישי מייחס לפינס וחניטה עבירות לפי פקודת מס הכנסה ופקודת פשיטת רגל, בכך שהסתירו טובות הנאה שונות, שקיבלו תמורת ניהול חוות נועם ותפעולה.

האישום הרביעי מייחס לפינס, בלולו, גן רווה ונאשמים 7 ו-8 (להלן: "א.א.ג חשמל" ו"פרץ"), עבירות מס. נטען, כי גן רווה יצרה מנגנון שקרי, לפיו העובדים הזרים שהעסיקה, הועסקו על ידי א.א.ג חשמל, אשר סיפקה שירותי עובדים לגן רווה. בפועל, העובדים הועסקו על ידי גן רווה, אך זו, באמצעות מנהליה הפעילים - פינס ובלולו, לא דיווחה על העסקת העובדים הזרים בין השנים 2009-2011 ונמנעה מתשלום מס. תחת זאת, קנתה גן רווה מא.א.ג חשמל, חשבוניות כוזבות, המעידות על אספקת עובדים זרים. שיקים שמסרה גן רווה לפקודת א.א.ג חשמל, לכאורה לתשלום שכרם של העובדים הזרים, נפדו על ידי פרץ במזומן, והוא העבירו לפינס בניכוי עמלה. פרץ הנפיק חשבוניות כוזבות, עליהן נרשם כי סיפק לגן רווה עובדים זרים.

האישום החמישי והשישי אינם רלוונטיים לבקשה זו.

בתאריך 30.8.16 הגישו בלולו, גן רווה וביטון את הבקשה הראשונה, בעקבותיה תיקנה המאשימה את כתב האישום. לאחר הגשת כתב האישום המתוקן, עמדו הנאשמים על בקשתם, אליה הצטרפו גם פינס ופרץ.

דין

אישום ראשון

1. העדר פירוט מערכת היחסים וגובה החוב לאברג'ל - סעיף 10 לחלק הכללי של כתב האישום מנוסח באופן עמום, והתיבה "מערכת היחסים" בין ביטון לאברג'ל, אינה ברורה. לא ברור כיצד מערכת יחסים זו, הפכה את ביטון לחייב לבן הרוש, ובהמשך, לאברג'ל. בנוסף, כתב האישום אינו נוקב בהיקפו של החוב של ביטון לבן הרוש ולאברג'ל, למרות שהחוב הינו מקור הפרשה. כן נטען, כי לא פורטו שיעורי הבעלות בגן רווה של כל אחד מהשותפים לכאורה.

ב"כ המאשימה משיבה, כי תיאור מערכת היחסים בין ביטון לאברג'ל והחוב הנטען, מהווים את הרקע לעבירות, ולא יסוד מיסודותיהן. על כן, אין בהעדר הפירוט כדי לפגום בכתב האישום או לקפח את הגנת הנאשמים, וממילא אין בידי המאשימה ראיות שיאפשרו לה להוסיף פרטים על הנאמר. היא גם אינה יודעת מה שיעור הבעלות של כל אחד מהשותפים בגן רווה. פינס, בלולו ואברג'ל הקימו את חברה והחזיקו בה בצוותא חדא. המסגרת הדיונית אינה נדרשת לשאלת זכויותיו וחובותיו האזרחיות של כל אחד מהנאשמים כלפי חבריו. אין נפקא מינה אם זכויותיו של אחד מהמבצעים בפירות ביצוע העבירות, עולה על זכויותיו של האחר.

אני מקבלת את עמדת המאשימה.

סעיף 85 לחסד"פ קובע, כי כתב האישום יכיל בין היתר את:

"... (4) תיאור העובדות המהוות את העבירה, בציון המקום והזמן במידה שאפשר לבררם..."

תכלית החובה המוטלת על התביעה לתאר את פרשת העובדות המהוות את העבירה, מיועדת ליתן לנאשם תיאור מלא, מפורט ובהיר ככל האפשר של המעשה המיוחס לו, והעבירה שעבר. (ראה: י. קדמי, **על סדר הדין בפלילים**, חלק שני, כרך א' עמ' 916 (2009)).

לצורך הדיון אצא מהנחה, כי אין בידי התביעה ראיות להוכיח את טיב מערכת היחסים בין ביטון לאברג'ל, או למקורבו בן הרוש, מעבר למפורט על ידה, וכך גם ביחס לגובה החוב שחב ביטון לאברג'ל. כלום בהעדר ראיות לעובדות אלה, יוצר קושי להוכיח את יסודות העבירות המיוחסות לנאשמים? התשובה לכך שלילית, היות ולכל היותר מדובר במניע, וזה אינו יסוד מיסודות העבירה. כך גם באשר לשיעורי הבעלות בנאשמת 4 (להלן: "גן רווה"). על פי עובדות כתב האישום, פינס, בלולו ואברג'ל הקימו את גן רווה ופעלו בה בצוותא חדא. החלוקה הפנימית ביניהם, ככל שאינה ידועה למאשימה, אינה פוגמת ביסודות העבירה, ולבטח לא בהגנת הנאשמים, שכן לשיעור הבעלות אין נפקא מינה לעבירות המיוחסות להם כתוצאה מפעולותיהם במסגרת החברה. בנסיבות אלה, אין בהעדר הפירוט הנדרש, כדי לפגום בכתב האישום.

2. העדר פירוט אופן ההתקשרות בין ב. יאיר לגן רווה - נטען, כי האופן בו גרם ביטון להתקשרות החוזית בין ב.

עמוד 3

יאיר לגן רווה, מהווה את ליבת האישום, בהיותה הבסיס לכל העבירות המיוחסות לביטון, ולמרות זאת, אין פירוט עובדתי של המעשים המיוחסים לביטון. בכתב האישום לא צוין מה עשה הנאשם על מנת "לגרום" לחתימה על ההסכם בין החברות, והמילים: "דאג", "הורה" ו-"פעל", בכל הנוגע למעשיו של ביטון לאורך היחסים החוזיים, מעורפלות וסתמיות ומונעות מהנאשם להתגונן.

לטענת המאשימה, כתב האישום המתוקן מתאר בבירור את חלקו הפעיל של ביטון, אשר היה בתקופה הרלוונטית בעל מניות עיקרי, יו"ר הדירקטוריון ומנהל פעיל בב. יאיר. המאשימה אישרה כי ביטון לא חתם על החוזים בשם ביאיר, אלא אחיו - יורם, וכי אינה יודעת בדיוק, כיצד הביא ביטון את אחיו לחתום על ההסכמים. עם זאת, מהפרטים שכן מופיעים בכתב האישום, ניתן להסיק ממעשיו של ביטון כי היה הרוח החיה מאחורי החתימה על ההסכמים, גם אם לא חתם עליהם בפועל. ביחס לסוגיה מי חתם על הוראות התשלום בין השנים 2007-2013, עשה זאת כל פעם בעל תפקיד אחר, אולם ככל שמדובר בתשלום חריג, ביטון עומד מאחוריו.

אני מקבלת את עמדת המאשימה.

למרות שיש צדק מסויים בטענת הסיגור, די לכתב האישום בפירוט העובדתי כפי שהוא.

אמנם, גם לאחר תיקון כתב האישום, אין תיאור כיצד גרם ביטון לאחיו לחתום על החוזים. המילים "הורה על חתימת החוזים עם נאשמת 4" שבסעיף 13(א) לכתב האישום, נותרות חסרות מבחינה עובדתית, והמאשימה מודה כי לא ידוע לה בדיוק כיצד הביא ביטון את אחיו לחתום על החוזים.

עם זאת, בהינתן כל יתר העובדות שכן מפורטות, דהיינו, קשירת הקשר עם האחרים, ידיעתו של ביטון, והסתרתו מבעלי התפקידים האחרים בב. יאיר ובחברות הבנות, כי גן רווה אינה קבלן רשום, ואינה מורשית לקבל על עצמה עבודות בסדר גודל כזה, כי רישום הבעלות בגן רווה אינו אמיתי, כי כי פינס הוא פושט רגל, ופעולותיו לאחר מכן, דהיינו, אישור חשבונות שלא לפי ההסכם, נטילת הטיפול בכל המחלוקות הכספיות בין שתי החברות, היותו על תביעות, וכו', כל אלה ביחד עם מעמדו הרם כיו"ר דירקטוריון ב. יאיר, עשויות, באם יוכחו, ללמד על כך שביטון הוא שגרם לאחיו לחתום על ההסכמים עם גן רווה, בשם ביאיר, גם אם המילים המדוייקות שאמר לו, לא יוכחו.

3. היקף ופירוט הסכומים ששולמו ביתר - ב"כ הנאשמים מלינים על כך שכתב האישום אינו מפריד בין הכספים ששימשו את גן רווה לבניית הפרוייקט, לבין אלה שהועברו לשימוש הקושרים. נטען, כי ציון הסכום ששולם על ידי ב. יאיר, ונעשה בו שימוש לבנייה, והפרדתו מהסכומים שהועברו לקושרים, הוא הכרחי, הן ביחס לעבירת קבלת דבר במרמה, והן ביחס לעבירות הלבנת ההון, בין היתר נוכח היקף החילוט הגדול, עד כדי 100% מכלל הסכומים שהועברו במסגרת הפרוייקט, למרות שבחלקם הגדול נעשה שימוש למטרות בניה. הסיגורים עותרים כי המאשימה תפרט בדיוק, איזה סכום לשיטתה שימש לבניה.

המאשימה מאשרת כי חלק מהכספים שהועברו לגן רווה שימש לבניית הפרוייקט. אין לה ידיעה מה הסכום המדוייק שהושקע בבניה, שכן חלק מהכספים שדווחו במערכת הנהלת החשבונות של גן רווה, כאילו הושקעו בבניה, הועברו במרמה לצרכיהם של הקושרים. על כן, על הנאשמים להעלות את הטענה הזו כטענת הגנה. מכל מקום, המדינה טוענת כי שווי הפרוייקט הוא 41 מיליון ₪, כאמור בהסכמים, ובפועל עלה לב. יאיר 20 מיליון ₪ נוספים. עוד טענה, כי גם הכספים בהם עשתה גן רווה שימוש לצורך הבניה, אינם כספים שהועברו אליה כדין, מאחר ומקורם בעבירת המרמה.

צודקים ב"כ הנאשמים בטענתם, כי חסר פירוט בכתב האישום, הן של הסכומים שהושקעו בבניה, ולחילופין, מלוא

הסכומים שנמשכו לשימושים זרים, באשר קיים רק פירוט חלקי של האחרונים. המאשימה טוענת כי כל סכום ששולם לגן רווה, או הוצא על ידי ב. יאיר עבור הפרוייקט, מעבר לסך של 41 מיליון ₪, כאמור בהסכמים, הוא סכום שהועבר לידי הקושרים להוצאותיהם הפרטיות. מאידך, אין ביכולתה לפרט את מלוא ההוצאות הפרטיות, אלא רק את חלקן, כאמור בסעיפים 28-30 לכתב האישום. לכן, חסר במשוואה נתון, המאפשר הסקת יתר הנתונים, בין הסכום שהושקע בבניה בפועל, ממנו ניתן יהיה לגזור את סכומי הגניבה, ובין סכומי הגניבה, מהם ניתן יהיה לגזור את הסכום שהושקע בבניה.

אכן, קיים קושי בטיעון, לפיו קיומו של סכום חוזי, מוכיח מניה וביה את הטענה שכל סכום עודף שהשתלם לגן רווה, שימש למטרות זרות. טיעון כזה אינו מביא בחשבון בעיות של תמחור שגוי או הוצאות ביתר מסיבות כאלה ואחרות, שעשויות להתעורר בפרוייקט קבלני, ובכללן התנהגות רשלנית להבדיל מפלילית. מאידך, פער משמעותי במיוחד בין הסכומים המוסכמים לבין הסכומים ששולמו בפועל, ללא הסבר סביר, ביחד עם ראיות להוצאות כספיים לא תקינות בהיקף משמעותי, עשוי לחזק את טענות המאשימה, בפרט שעה שעסקינן בנאשמים שניהלו את גן רווה, וכל המידע מצוי בידיהם.

כך או אחרת, מדובר בעניין שבראיות. בשלב זה, זו עמדת המדינה, דהיינו, כי כל סכום שהשתלם מעבר לסכום החוזי, הוא סכום שלא שימש לצרכי הבניה, אלא לצרכיהם הפרטיים של הקושרים, ודי בכך.

עם זאת, סברתי כי סעיפים 28(ד) ו-(ה) לכתב האישום, אינם מפורטים דיים, ועל המדינה להוסיף ולפרטם, תוך ציון, אילו הוצאות לגיטימיות שנחזו להיות של גן רווה שימשו למעשה להוצאות הקושרים, ובאילו סכומים מדובר, גם אם על דרך של אומדנה, וביתר שאת בכל הנוגע לסעיף קטן (ה).

4. העובדות המתוארות בכתב האישום ביחס למעשיו של ביטון כמנהל בתאגיד אינן מהוות עבירה - נטען, כי כתב האישום מייחס לביטון מכוח תפקידו ומעמדו בב.יאיר, עבירות מנהלים ועובדים בתאגיד, אי גילוי מידע ופרסום מטעה בידי נושא משרה בכיר בתאגיד, אך בלא פירוט של העובדות המקימות את יסודותיהן של העבירות. אני דוחה טענה זו (ככל שב"כ הנאשם עדיין עומד עליה לאחר תיקון כתב האישום). סעיפים 10, 13, 14, 17-21 לאישום הראשון, מתארים, ברמת פירוט מניחה את הדעת, את האופן בו פעל ביטון כיו"ר הדירקטוריון ומנהלה הפעיל של ב. יאיר, לקידום ביצוע בניית הפרוייקטים באמצעות גן רווה, למרות אי כשירותה, תוך הסתרת המידע הרלוונטי מבעלי התפקידים בב.יאיר ובבנק המלווה. גם במהלך ביצוע הפרוייקט, פעל בניגוד לאינטרסים של ב. יאיר, והעדיף עליהם את האינטרסים של גן רווה ובעליה, כמפורט בכתב האישום, ביודעו שהדבר פוגע ומפחית מנכסיה של ב. יאיר.

עבירות לפי חוק איסור הלבנת הון

5. היקף סכום הלבנה ודרך הלבנת הכספים - סיגוריו של ביטון טוענים, כי כתב האישום אינו מפרט את היקף הסכומים שהולבנו, ודרך הלבנתם על-ידי ביטון. לטענתם, אין לראות בכל הסכומים שעברו מב. יאיר לגן רווה, רכוש אסור, כמשמעותו בחוק איסור

הלבנת הון, שכן תפיסה כזו מתעלמת מהעובדה שהכספים ששילמה ב. יאיר לגן רווה מקורם בכספי מכירת הדירות, שנבנו על ידי גן רווה. יש להפחית סכומים אלה מהסכום הכולל של הרכוש הנטען כאסור.

ב"כ המאשימה טוענת מנגד, כי לשיטתה, כל הכספים שהועברו בין ב.יאיר לגן רווה הם בבחינת רכוש אסור, כמשמעותו בחוק איסור הלבנת הון, בהיות עבירת המקור הרלוונטית, עבירה של קבלת דבר במרמה. לכן,

הוצאותיהם של הנאשמים בגין הבנייה בפועל, אינן רלוונטיות להוכחת האישום.

אני מקבלת את עמדת המאשימה. סעיף 3 לחוק איסור הלבנת הון קובע:

"א) העושה פעולה ברכוש, שהוא רכוש כאמור בפסקאות (1) עד (4) (בחוק זה - רכוש אסור), במטרה להסתיר או להסוות את מקורו, את זהות בעלי הזכויות בו, את מיקומו, את תנועותיו או עשיית פעולה בו, דינו - מאסר עשר שנים או קנס פי עשרים מהקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין -

(1) רכוש שמקורו, במישרין או בעקיפין, בעבירה;

(2) רכוש ששימש לביצוע עבירה;

(3) רכוש שאיפשר ביצוע עבירה;

(4) רכוש שנעברה בו עבירה.

עבירת המקור היא עבירה של קבלת דבר במרמה. חוזי הבניה נכרתו תוך הצגת מצגי מרמה על ידי ביטון לכל הנוגעים בדבר, במסגרת הקשר. לכן, הזכויות החוזיות, בתחילה, ולאחר מכן, הכספים שעברו במסגרת החוזים, הם רכוש שמקורו בעבירה. לפיכך, אין רלוונטיות לצורך ההליך שבפני, למקור הכספים, או לאופן השימוש בהם. עניין זה יהיה רלוונטי לשלבים אחרים של ההליך.

6. איסור ביצוע פעולות ברכוש אסור - נטען, כי אין בכתב האישום כל ביטוי לכך שביטון עשה פעולה כלשהי ברכוש אסור, כאמור בעבירה לפי סעיף 3א, 3ב לחוק איסור הלבנת הון.

בא כוח נאשמים 2 ו-4 טוען אף הוא, כי כתב האישום אינו מפרט אילו פעולות בוצעו על-ידי הקושרים, במטרה להסוות את היותם של אברג'יל ופינס בעלי הזכויות של הכספים בפועל. לדידו, הדברים מקבלים משנה תוקף ביחס לאישום בעבירה לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון, ביצוע פעולה ברכוש אסור.

איני מקבלת טענות אלה. כפי שציינתי לעיל, הרכוש האסור הוא כל הכספים שהועברו מב. יאיר לגן רווה, כתוצאה מהסכמי המרמה, ולכן, עצם העברתם לגן רווה, במטרה שתשמש צינור להברחתם לידי הקושרים, הינה פעולה ברכוש אסור אשר נכללת בהגדרת סעיף 3.

7. קשירת קשר במטרה להסוות או להסתיר את מעבר הכספים - נטען, כי מכתב האישום נלמד כי הכספים שהועברו מגן רווה למטרות שונות, לא הועברו על דרך הסוואה, אלא על-פי זכותה של החברה לעשות שימוש חופשי בכספיה.

איני מקבלת טענה זו. האופן בו הועברו הכספים, האם בגלוי או בסתר, אינו רלוונטי למהות הטיעון, לפיו, גן רווה הוקמה במטרה לשמש צינור להעברת כספים לא חוקית, מב. יאיר לאברג'יל ושותפיו. השאלה, האם הוצאת כספים כזו או אחרת מגן רווה, היא חלק מהקשר הפלילי, אם לאו, תתברר בשלב ההוכחות.

עבירות המס

8. ייחוס מלוא סכום ההשמטה לכל אחד מהנאשמים - סעיף 32 לכתב האישום - נטען, כי המאשימה ייחסה לפינס, בלולו ואברג'יל במשותף, השמטת הכנסות מדו"חות, בסך 11 מיליון ₪, בעוד שעבירה של השמטת הכנסה מדו"ח לפי סעיף 220 לפקודת מס הכנסה, הינה עבירה פרסונאלית, בגין השמטה מדו"ח מס אישי, ולא קולקטיבי. בהעדר סכום מדויק המיוחס לכל אחד מהנאשמים, אין ביכולתם להתגונן. על המאשימה לנקוב בסכום ההשמטה, מתוך הסכום הכולל שלשיטתה השמיט כל אחד מהשותפים.

המאשימה טענה מנגד, כי כל אחד מהקושרים אמור היה לדווח על מלוא ההכנסות, והיא אינה יודעת כיצד חולקו ההכנסות בינם לבין עצמם.

אני דוחה טענת הנאשמים. מדובר בהכנסה שהופקה, על פי הנטען, בדרך של עבירה, שבוצעה בצוותא על ידי שלושת הנאשמים. מכיוון שכך החיוב במס הוא משותף, חל על החייבים ביחד ולחוד, ועל כל אחד מהם לדווח על מלוא ההכנסה. ברי, כי בסופו של יום יגבה המס רק פעם אחת, אולם האחריות לתשלומו מוטלת על כל אחד מהם ביחס לסכום במלואו. לעניין זה ראה דברים שנאמרו בע"א 33/00 מדינת ישראל נ' אגף המכס והמע"מ נ' סוריה, פ"ד נח(5) 1: "בענייננו נוצר קשר מוקדם המושתת על פעולה משותפת. במצב דברים זה חלה על כל חברי הרשת חובת תשלום מסי היבוא בגין הטובין שיובאו על-ידיהם ארצה. על ריבוי חייבים, ככלל, חל ההסדר המצוי בחוק החוזים פרק ו'. הסדר זה חל גם על חייבים שאינם נובעים מכוח חוזה...חוק החוזים קובע בסעיף 54: "שנים שחייבים חיוב אחד, חזקה שהם חייבים יחד ולחוד"...על חזקה זו אומרים פרידמן וכהן [8], בעמ' 170: "החזקה חלה הן כאשר ההוראה המטילה על שניים חיוב אחד מצויה בחוזה והן כשהיא מצויה בחוק". סעיף 55(א) ממשיך וקובע מהותו של חיוב "יחד ולחוד" והשלכותיו של חיוב כזה על זכותו של נושה כלפי חייבים אחרים, באומרו: ... (א) שנים שחייבים יחד ולחוד, רשאי הנושה לדרוש את קיום החיוב, כולו או מקצתו, משניהם כאחד, או מכל אחד מהם בנפרד, ובלבד שלא יפרע יותר מן המגיע לו".

9. דרכי המרמה - סעיפים 33(ב)-(ה) לכתב האישום -

נטען, כי המאשימה מייחסת לנאשמים, פריטת שיקים של גן רווה וקבלת תמורתם במזומן, מבלי לציין מי פרט את השיקים, מתי נפרטו, באיזה היקף ועל שם מי היה צריך לזקוף את ההכנסה. לטענת ב"כ הנאשמים, אין בפריטת שיקים, כשלעצמה, כדי להוות הכנסה חייבת בדיווח.

אשר להשקעה ברומניה, נשוא סעיף 33 (ד) נטען, כי אין במעשה של השקעת כספים ברומניה, משום התחמקות מתשלום מס. גם לא ברור מי מבין הנאשמים התחמק מתשלום מס, ובאיזה חלק מן הסכום המפורט בסעיף 33 לאישום הראשון.

אשר לפידיון השיקים של נאשמת 7, נשוא סעיף 33(ה), נטען, כי המאשימה אוזנת בשתי גרסאות עובדתיות מנוגדות. מחד גיסא, מיוחס לנאשמים כי "פדו" שיקים למזומן ונטלו את הכספים לכיסם מבלי לדווח עליהם לרשויות המס. מאידך גיסא, בסעיף 8 לאישום הרביעי צוין כי השיקים נמסרו לפרץ וכי הסך המיוחס לנאשמים כהכנסה, שולם לעובדים הזרים. לצד האמור, פעולת פידיון שיקים אינה מהווה הכנסה, כך שסעיף זה אינו מגלה עבירה.

אני מקבלת בחלקן את טענות הסניגורים.

ראשית, לא ברור היחס בין סעיף 32 לסעיף 33 לכתב האישום. האם האמור בסעיף 33 רק מפרט את אופן המרמה, ומתייחס לסכום המרמה הנקוב בסעיף 32, או שמא עסקין בסכומים נוספים.

בנוסף, סעיפים 33(ב)-(ג) אינם מפורטים דיים, למרות שניתן היה לפרטם. להבנתי, בידי המאשימה שיקים שהוציאה גן רווה, וחשודים כהוצאה אישית עבור הקושרים. **בנסיבות אלה יש לפרט את השיקים בטבלה, וכך גם יש לעשות בכל הנוגע לטובות ההנאה שנרשמו כהוצאות של גן רווה, ככל שהמאשימה יודעת באילו**

הוצאות מדובר.

בכל הנוגע לסעיף 33(ה), יבהירו ב"כ המאשימה האם מדובר ברשימת השיקים נשוא אישום 4, שאז אין צורך להוסיף ולפרטם, אלא רק לפרט איזה סכום נותר בידי הקושרים, לאחר תשלום עמלות ומשכורות העובדים, גם על דרך של אומדנה.

אני דוחה את הטענה כי אין במעשה פריטת השיקים כדי להוות הכנסה החייבת בדיווח אצל הנאשמים, שכן לא עצם הפריטה יוצר את הקושי, אלא העובדה שקיבלו את התמורה במזומן, ולא החזירו את הכספים לגן רווה או לצרכיה.

בכל הנוגע לחברה הקפריסאית ולבניית הקזינו, רשמתי בפני את טענות הצדדים. אני סבורה כי נושא זה יכול להיות מוכרע ללא שמיעת ראיות, והצדדים יוסיפו ויטענו בעניין זה למיטב הבנתם, לאחר שמיעת הראיות.

אישום שני

1. כתב האישום אינו מגלה עבירה - אישום זה מדבר על הונאת נושיו של פינס פושט הרגל, על ידי פינס, בלולו וחניתה. נטען, כי פינס לא דיווח על מעמדו האמיתי בגן רווה, ועל הכספים שהפיק ממנה, ועשה זאת ביחד עם בלולו וחניתה.

באי כוחו של בלולו טוענים, כי לא ניתן להאשים אחר בעבירה לפי סעיף 216 לפקודת פשיטת רגל, אלא את החייב בלבד. נטען, כי בנסיבות כתב האישום, לא מיוחס לבלולו מעשה או מחדל, למעט הטענה כי המעשים והמחדלים המיוחסים לפינס נעשו על דעת בלולו, אברג'יל וחניתה. בנוסף, לא נטען כי מעשיו של בלולו נעשו בכוונה להסתיר את ההכנסות. עוד נטען, לסתירה בין האישום הראשון לאישום השני ביחס להסתרת הכספים שפינס קיבל. בעוד שבאישום הראשון נטען כי נחתם הסכם בין גן רווה לפינס, לפיו פינס זכאי ל- 20% מרווחי גן רווה, וכך נמשכו הכספים מגן רווה לפינס ואברג'יל, באישום השני נטען, כי בלולו וגן רווה הסתירו את הכספים שפינס קיבל.

המאשימה טענה מנגד, כי חלקו של בלולו אינו מסתכם בידיעה בלבד. בלולו היה שותף ברישום גן רווה על שמו, במטרה להסתיר את בעלותו של פינס בה ואת הכנסותיו ממנה, היה שותף להעברות הכספים לידי חניתה ועוד. בנוסף, חלק מהעבירות המיוחסות לבלולו הינן מכוח ביצוע בצוותא, גם בעבירות שלכאורה יוחדו "לעושה מיוחד".

אני מקבלת את עמדת המאשימה.

סעיף 216 לפקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש], תש"ם-1980 עושה שימוש במילים: "מי שעשה אחד המעשים או המחדלים האמורים להלן, לאחר שהוכרז פושט רגל או לאחר שניתן צו כינוס על נכסיו...".

אמנם, הסעיף עוסק בפושט הרגל עצמו, אולם אין בנוסח זה כדי לשלול שותפות של אחרים בביצוע העבירה, על ידי פושט הרגל.

סעיף 34ב' לחוק העונשין קובע:

"נתון שהוא תנאי להתהוות עבירה, תהיה לו נפקות לגבי כל צד לאותה עבירה, אף אם אינו מתקיים בו; ואולם נתון אישי שנפקותו מכוח חיקוק להחמיר בעונש, להקל בו, לשנותו בדרך אחרת, או למנעו, תהיה

הנפקות לגבי אותו צד בלבד שבו הוא מתקיים".

"...הכלל שקובעת ההוראה הוא: מקום שמדובר בדרישה של "נתון ענייני ואישי" כפרט מפרטי היסוד העובדתי שבעבירה, כי אז, לעניינה של הרשעה, די בכך שהדרישה מתמלאת לגבי אחד הצדדים לעבירה, כאשר לגבי המבצע באמצעות אחר ישנה הוראה מיוחדת;...לעניינה של הרשעה, במקום שמדובר ב"צד לעבירה" שאינו בעל ה"נתון" צריך שתתקיים אצלו "מודעות" לקיומו אצל צד אחר, כאל כל "נסיבה" אחרת שבהגדרת העבירה" (ראה: י. קדמי, על הדין בפלילים חוק העונשין, חלק ראשון, כרך א' עמ' 403 (2009); ת"פ 40217/02 מדינת ישראל נ' מקסימוב (8.2.2004); וע"פ 379/62 פרינצנטל נ' היועץ המשפטי לממשלה פ"ד יח 38).

מכאן, שדי בכך שאחד השותפים לעבירה מקיים את הנתון הנדרש, ולענייננו, הוא פושט רגל, על מנת שתתגבש העבירה עבור כל השותפים לביצועה, גם אם אינם פושטי רגל בעצמם, ובלבד שהתקיימה בהם מודעות להיותו של פינס פושט רגל.

בנוסף, נטען בכתב האישום, כי בלולו ידע שפינס הוכרז כפושט רגל, ובמטרה להסתיר את בעלותו של פינס בגן רווה ואת הכנסותיו, רשם בלולו את גן רווה על שמו, והכנסותיו של פינס הועברו לחשבונה של חניתה. מכאן, שחלקו במעשים אינו מתמצה בידיעה בלבד כטענת הסנגור, אלא בביצוע פעולות ממש שיש בהן כדי לסייע לפושט הרגל להסתיר מהכונס את הכנסותיו ונכסיו.

בהמשך לכך, אני דוחה גם את הטענה בדבר סתירה בין האישום הראשון לשני, שכן פינס כפושט רגל זכאי לעבוד כשכיר בחברה, אך אינו רשאי להיות בעלים או מנהל. לכן, אין סתירה בין סעיף 5 לאישום הראשון וסעיף 3 לאישום השני, בכל הנוגע לכוונה להסתיר.

2. טענת הגנה מן הצדק - אכיפה בררנית - נטען, כי העמדתו של בלולו לדין בגין עבירות לפי פקודת פשיטת הרגל, מהווה חריגה של ממש ממדיניות ההעמדה לדין הנקוטה בידי התביעה, היות והוא אינו פושט הרגל. לטענת הסניגור, לא נמצא מקרה דומה בו הועמד אדם שאינו החייב לדין בעבירה זו. בנוסף, את השותפים האחרים לעבירה, ששמותיהם מפורטים בכתב האישום, לא העמידו לדין.

מנגד, טוענת המאשימה, כי כתב האישום אינו מהווה חריגה של ממש ממדיניות ההעמדה לדין בעבירות אלה, וכי ב"כ הנאשם לא הציגו תשתית ראייתית לביסוס טענתם. נטען, כי במקרים המתאימים מוגשים כתבי אישום בעבירות אלה, גם נגד שותפיהם של חייבים, אשר פעלו יחד להסתרת נכסיהם. לעניין זה הפנתה לע"פ 379/62 יצחק פרינצנטל נגד היועץ המשפטי לממשלה.

רשמתי בפני את טענת הסניגורים. לא ניתן לבררה בשלב מקדמי זה, שכן היא נזקקת לראיות לצורך הכרעה. לפיכך, רשאי הסניגור לחזור על הטענה, בין בסיום פרשת התביעה ובין במסגרת הסיכומים.

אישום שלישי

הגנה מן הצדק- אכיפה בררנית - נטען, כי כנגד שמואל ודביר גלאי שותפיו לכאורה של פינס, לא הוגש כתב אישום.

המאשימה טוענת מנגד, כי בסיס האבחנה הינו ראייתית. לא נמצאו ראיות שהשניים ידעו שפינס פושט רגל, ופועל יחד עם חניתה להסתרת נכסיהם. עוד נטען, כי דין הטענה להתברר לאחר שמיעת הראיות.

גם טענה זו דינה להתברר בשלב מאוחר של ההליך, בין לאחר סיום פרשת התביעה ובין לאחר סיום פרשת ההוכחות, בהיותה דורשת שמיעת ראיות לצורך הכרעה.

אישום רביעי

טוען ב"כ נאשמים בלולו וגן רווה, כי באישום זה, מועלות טענות עובדתיות סותרות.

בלולו וגן רווה מואשמים בעבירות לפי סעיף 220 לפקודת מס הכנסה וסעיף 117(ב) לחוק מע"מ, שתכליתן התחמקות מתשלומי מס, בכך שעשו שימוש בחשבוניות פיקטיביות שהופקו על ידי נאשמת 7. מצד אחד, נטען כי החשבוניות כוזבות, באשר לא נעשתה עסקה עם נאשמת 7, ומאידך המאשימה העמידה לדין את פרץ בעבירות של השמטת הכנסה מדו"חות. (סעיפים 5(ב) ו-6(ב) לכתב האישום). אם לא נעשתה עסקה, לא ניתן להעמיד לדין בגין השמטת עסקאות אלה מהדו"חות

בנוסף, בנספח א' פירוט כל החשבוניות המיוחסות לנאשמים, שפרץ נמנע מלדווח עליהם והוא מואשם בשל כך, בעבירות לפי סעיף 220(1) לפקודת מס הכנסה, השמטת הכנסה מדו"ח. אם כל החשבוניות המיוחסות לנאשמים 2 ו-4 כלולות בנספח א' כחשבוניות שפרץ לא דיווח עליהם כהכנסות, לא ניתן לומר מצד אחד שזו לא הכנסה ומצד שני שזו כן הכנסה .

לטענת המאשימה, אין סתירה בין הדברים. כאשר גן רווה מקבלת מנאשמת 7 חשבונית פיקטיבית, היא מקטינה את הכנסתה על דרך הגדלת הוצאותיה. זו עבירה לפי סעיף 220 לפקודת מס הכנסה, ופרץ שהוציא את החשבוניות הפיקטיביות, מסייע בידה להתחמק מתשלום מס, ולכן גם הוא מבצע עבירה לפי סעיף 220 לפקודה.

בסעיף 11 ו-12 לאישום יש עירוב בין החשבוניות של העובדים הזרים לבין חשבוניות אחרות של פרץ שקיבל ולא דיווח על ההכנסות, וכך הוא עובר עבירה לפי סעיף 220(1).

אני מקבלת את עמדת ב"כ המאשימה, וב"כ הנאשמים יוכלו לשוב ולחזור על טענותיהם, ככל שמהעובדות שיוכחו יעלו מסקנות שונות.

כתב אישום מתוקן יוגש עד 6.12.16

ניתנה היום, כ"ט חשוון תשע"ז, 30 נובמבר 2016, בהעדר הצדדים.